

בבית המשפט העליון

רע"פ 1409/19

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: ניב אסרף

נגד

המשיב: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (השופטים ר' פרידמן-פלדמן, א' אברבנאל ו-ח' זנדברג) בעפ"ג 14293-09-18 מיום 23.1.2019

בשם המבקש: עו"ד מוטי יוסף

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (השופטים ר' פרידמן-פלדמן, א' אברבנאל ו-ח' זנדברג) בעפ"ג 14293-09-18 מיום 23.1.2019, בגדרו התקבל ערעורה של המשיבה על קולת העונש שהושת על המבקש בגזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (השופט א' גורדון) בת"פ 52534-06-15 מיום 24.6.2018.
2. ביום 18.10.2017 הורשע המבקש, על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של מסירת ידיעה כוזבת לפי סעיף 243 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), ובעבירה של קבלת דבר בתחבולה לפי סעיף 416 לחוק.
3. על פי המתואר בכתב האישום המתוקן, המבקש, אשר צבר חובות בשווי עשרות אלפי שקלים במסגרת הימורים בלתי חוקיים, החליט לנסות לחמוק מנושיו באמצעות יצירת מצג שווא לפיו נחטף בסמוך לחברון.

ביום 2.4.2015 נסע המבקש עם חברו לקריית ארבע, ובדרכם שכנע את זה האחרון שיסייע לו בתכניתו לייצר מצג שווא לפיו נחטף – דבר שנועד לדבריו לעורר את חששה של בת זוגו. השניים תכננו את פרטי התכנית בדרכם לקריית ארבע, ואף בחרו מקום מסתור סמוך ליישוב זה.

בהתאם לתכניתם של השניים, משהגיעו לקריית ארבע, הלך המבקש למקום המסתור והותיר את מכשיר הטלפון הנייד שלו ברכב על מנת שלא יהיה ניתן לאיכון. חברו של המבקש נסע למקום הסמוך למחבואם, הוציא אוויר מגלגל הרכב, והניח את הגלגל הרזרבי שהיה בתא המטען על הקרקע.

או אז שב חברו של המבקש לקריית ארבע, ובכניסה לישוב דיווח לשוטר ששהה במקום כי חברו צעד "לעבר כפר ערבי" ולא שב משם בחלוף כחצי שעה. לבקשת השוטר, חברו של המבקש שב על הדיווח למוקד המשטרה והוביל את השוטר למקום בו הניח את הגלגל הרזרבי בטענה כי שם ראה לאחרונה את המבקש.

בעקבות הדיווח הופעל נוהל חירום מחשש לחטיפה ובמסגרתו ננקטו צעדים ביטחוניים רבים במטרה לאתר את המבקש, ובכלל זה "הקפצה" של כוחות בטחון רבים, פריסת מחסומים, ביצוע סריקות בכפרים הסמוכים על ידי כוחות הביטחון והטלת מגבלות על תנועת תושבי הכפרים.

בכל אותה עת, המבקש נותר במקום מסתורו אף שידע כי נערכים חיפושים אחריו ושמע את רכבי החירום יוצאים לחפשו.

כעבור מספר שעות, דיווח חברו של המבקש למשטרת חברון על מעשיהם של השניים. הלה הודה כי הדיווח שמסר בתיאום עם המבקש הוא דיווח כוזב, ולבסוף הוביל את החוקרים למקום המסתור שבו שהה המבקש.

4. בגזר דינו, עמד בית משפט השלום על חומרת מעשיהם של המבקש ושל חברו, תוך שהדגיש כי אלו התרחשו "בתקופה ביטחונית לא פשוטה"; גררו בזבוז משאבים לרשויות המדינה ונזק לאוכלוסייה המקומית; ואף יצרו סיכון להסלמה ביטחונית.

לאחר ששקל את נסיבות האירוע ואת מדיניות הענישה הנוהגת, קבע בית משפט השלום כי מתחם העונש ההולם את מעשיו של המבקש נע בין 4 חודשי מאסר בפועל הניתנים

לריצוי בדרך של עבודות שירות לבין 10 חודשי מאסר בפועל; קנס על סך 3,000 עד 10,000 ש"ח ומאסר מותנה.

בקביעת עונשו של המבקש בתוך המתחם, שקל בית משפט השלום לקולא את הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן ואת נסיבותיו האישיות – ובכלל זה את גילו הצעיר ואת המחיר האישי והכלכלי שהוא צפוי לשאת כתוצאה ממעשיו. מנגד, נשקלו לחומרא עברו הפלילי של המבקש; תסקיר שירות המבחן השלילי שהוגש בעניינו, ובכלל זה התרשמותו כי הוא מתקשה ליטול אחריות על מעשיו; והצורך "בהרתעת הכלל" מפני ביצוע מעשים דומים בעתיד.

לאור שיקולים אלו, השית בית משפט השלום על המבקש את העונשים הבאים: 6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות; 4 חודשי מאסר על תנאי לבל יעבור עבירה מן העבירה שבהן הורשע או עבירה של קבלת דבר במרמה למשך 3 שנים; וקנס בסך 5,000 ש"ח.

5. ערעור המשיבה על קולת גזר דינו של המבקש התקבל.

בהתייחס לעונש אשר נגזר על המבקש, קבע בית המשפט המחוזי כי עניינו הוא "מבין המקרים החריגים, בהם יש מקום להתערב בגזר דינו של בית-משפט קמא" ולכן יש להחמיר בעונש המאסר שהושת עליו.

בשל חומרת המעשים, נקבע כי מתחם העונש ההולם את מעשיו של המבקש נע בין 7 ל-18 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים והעמיד את עונשו על 9 חודשי מאסר בפועל – בעוד יתר רכיבי העונש נותרו על כנם.

6. המבקש לא השלים עם פסק הדין, והגיש לבית משפט זה בקשת רשות ערעור ובצדה בקשה לעיכוב ביצוע עונשו. בקשה זו הועברה לעיוני היום – בעוד היה עליו להתייצב לריצוי עונשו בשעות הבוקר.

בבקשתו, טוען המבקש כי יש להקל בעונשו, וזאת, בין היתר, לנוכח נסיבותיו האישיות.

7. דין הבקשה להידחות.

8. כידוע, רשות ערעור על חומרת העונש תינתן רק במקרים שבהם ניכרת סטייה משמעותית ממדיניות הענישה המקובלת בנסיבות העניין. עניינו של המבקש אינו עומד באמות המידה האמורות – ודי בכך כדי לדחות את בקשתו.

אדגיש כי אין בעונש בן תשעת החודשים אשר נגזר על המבקש כדי סטייה כלשהי ממדיניות הענישה – ונהפוך הוא, המדובר בעונש ההולם את חומרת מעשיו אשר נעשו מתוך תכנון ומחשבה תחילה.

9. כפי שצוין, רשות הערעור ולצידה הבקשה לעיכוב ביצוע הונחו בפניי היום, כאשר היה על המבקש להתייצב לתחילת ריצוי עונשו עד לא יאוחר משעה 30:8. בנסיבות אלו, יפים לענייננו דברים שנאמרו על ידי כבוד השופטת (כתוארה דאז) מ' נאור ברע"פ 2588/12 עבאסי נ' מדינת ישראל (29.3.2012):

"אין מקום להגשת בקשות "בדקה התשעים", מתוך תקווה כי קוצר הזמן די יהיה בו כדי להביא לעיכוב ביצוע העונש. בהקשר זה ציינתי בעבר כי "אפילו סברתי – ואין זו דעתי – כי בקשת רשות הערעור מצריכה תגובה של המדינה, לא הייתי רואה מקום לעכב את ביצוע עונש המאסר בלא קבלת תגובת המדינה לבקשה זו. הבקשה הוגשה ברגע האחרון, ומבלי שצורפה לה תגובת המדינה. אשר על כן, לא היה מקום לעכב את הביצוע על יסוד הבקשה כפי שהוגשה". [...] כדאי שפרקליטיהם של מי שצפויים למאסר יזכרו כלל זה."

10. הבקשה נדחת. ככל שטרם עשה כן, על המבקש להתייצב היום לריצוי עונשו.

ניתנה היום, י"ט באדר א' התשע"ט (24.2.2019).

ש ו פ ט